



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/09/2022 17.03
Sayı: E-120.07-1076532
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLİĞİ YILI
2022

7/64209 GİK 166

Sayı : E-54045643-610-6840147

Konu : Soru Önergesi (7/64209)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.05.2022 tarihli ve 43452547-120.07-E. 1014682 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Yunus EMRE'ye ait 7/64209 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Vahit KIRIŞCI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/64209 (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8DCF78F3-AE63-4A9C-AB6C-26B5DEC3AB0A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN YUNUS EMRE'YE AİT 7/64209 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Dış ticarete ve tarım alanlarına ilişkin veriler düzenli olarak TÜİK tarafından kurumsal web sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüz (DSİ) ve diğer kurumlar tarafından yapılan çalışmalar ile 2021 yılı sonu itibariyle sulamaya açılan arazilerimizin toplamı 6,85 Milyon hektara ulaşmıştır. 1,65 Milyon hektar arazinin sulamaya açılması için inşaat/kati proje/planlama kademesinde çalışmalara devam edilmektedir.

DSİ'ce işletilen ve 500 ha üzerinde devredilen sulama tesislerine ait sulamalarda %60'ı yüzeysel sulama, %23'ü yağmurlama, %17'si damla sulama yöntemi uygulanmaktadır.

Bakanlığımız, Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında faaliyetlerini sahada aralıksız yürütmektedir. Söz Konusu Eylem Planı ile tüm alanlarda kuraklıkla ilgili bilinç düzeyinin artırılması, tüm paydaşların sürece dâhil edilmesi, sürdürülebilir tarımsal su kullanımının planlanması, gerekli tedbirlerin önceden alınması gibi hususlar 18 Kurum ve Kuruluş ile birlikte yönetilmektedir. Ayrıca; iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en aza indirmek için Tarımsal Kuraklık Strateji Eylem Planı kapsamında faaliyetler de yürütülmektedir.

İklim değişikliği nedeni ile bitkisel üretimde yaşanan sorunlara karşı gerekli önlem ve tedbirlerin net olarak belirlenmesi amacı ile 7 coğrafi bölgemizde "Bitkisel Üretim Sektöründe İklim Değişikliğinin Etkisi ve Değerlendirilmesi Bölge Toplantıları" yapılmıştır.

2020 yılı ilkbahar döneminde stratejik öneme sahip ve insan beslenmesinde temel olan ürünlerin yetiştirilmesi amacıyla %75 Bakanlık, %25 çiftçi katkısı ile Yazlık Ekiliş Programı uygulanmıştır. Bu süreçte yaklaşık 2 Milyon dekar alanda ekiliş yapılmıştır.

2021 yılında Ülke genelinde atıl, boş bırakılan ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik % 75 hibe yolu ile projeler uygulanmıştır. Bahse konu projelerde mercimek, nohut ve tritikale gibi kuru tarım yapılan ürünlere yönelik teklif önceliklendirilmiştir. Bakanlığımız ve yerel kaynaklar ile yaklaşık 4 Milyon dekar alanda ekiliş yapılmıştır. 2022 yılında da Ülke genelinde çalışmalara devam edilmektedir.

Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında İklim-Topoğrafya Toprak verileri kullanılarak ekolojik olarak birbirine benzer olan, Ülkemizin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği tarım havzaları belirlenmiştir. Model Kapsamında yapılan üretim planlaması ve yönlendirmeye yönelik olarak hangi havzada hangi ürünün destekleneceğinin belirlenmesinde iklim, toprak, topoğrafya bilgilerine göre oluşturulan ürün uygunluk alan bilgileri, tarımsal yer altı su kısıtı bilgileri kullanılmıştır.

Yeraltı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu İlçeler, Bakanlığımızca yapılan ölçümler, analizler ve saha incelemeleri neticesinde belirlenmiştir. Bu kapsamda, su kısıtının olduğu havzalarda, bitki su tüketimi yüksek olan mısır gibi ürünler yerine su tüketimi az olan ürünlerin



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ekimini sağlayacak tedbirler alınmıştır. Su kısıtı olan tarım havzalarında damla sulama yapmayan dane mısır üreticilerine, “Fark Ödemesi Destek” ödemesi yapılmamaktadır.

Bununla birlikte bu havzalarda su kullanımının azaltılmasını sağlamak için dane mısıra göre çok daha az su tüketen mercimek, nohut ürünlerine fark ödemesi desteği ilave %50 olarak ödenmektedir. Yine az su tüketen fiğ, macar fiği, yem bezelyesi, burçak ile mürdümük gibi yem bitkilerinin ekilişini artırmak ve üreticileri yönlendirmek amacıyla yem bitkileri desteğine ilave %50 ödeme yapılmaktadır.

2022 yılında üreticilerimize, Ek Girdi Desteği olarak buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale üretiminde dekara 50 TL ödeme yapılmıştır.

Bakanlığımızca yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki fiyat değişimleri, stok yönetimi ve hasat durumu yakından takip edilmekte ve üreticilerimizi koruyacak her türlü tedbir gerek görüldüğü zaman ivedilikle alınmaktadır.

Hububat üretiminde önemli yere sahip olan buğday da son 18 yılda ise dekara verim yaklaşık %40 oranında artmıştır.

Su kaynağının kısıtlı olduğu kurak koşullarda mevcut suyun etkin kullanılarak sulama randımanının yükseltilmesi uygun sulama yönteminin seçimi ile gerçekleşmektedir. Bu amaçla “Kısıtlı Su Koşullarında Su Tasarrufu Sağlayan Sulama Yöntemlerine Göre Bitki Sulama Programlarının Oluşturulması” Ülkesel projesi yürütülmektedir.

Suyun kısıtlı kullanımının yaygınlaştırılması, bitkinin en fazla suya ihtiyaç duyduğu dönemlerde sulama yapılması, bunun dışında kısıtlı sulama yapılarak buradan tasarruf edilen suyla daha geniş alanların sulanması mümkün olabilmektedir. Bu kapsamda bugüne kadar yapılan Ar-Ge çalışmalarıyla elde edilen veriler değerlendirilerek “Kısıtlı Sulama Rehberi” hazırlanmıştır.

Çeltik gibi çok su tüketen ürünler için alternatif sulama metotları geliştirilmektedir. “Çeltikte Damla Sulama Sistemlerinin Kullanım Olanaklarının Araştırılması” Ülkesel projesi tamamlanmıştır.

Düşük Kaliteli ve Arıtılmış Suların Sulamada Kullanımının Araştırılması kapsamında projeler yürütülmektedir. Bu kapsamda “Marjinal Suların Tarımsal Sulamada Kullanımının Araştırılması ve Döngüsel Ekonomiye Katkısının Belirlenmesi” projesi başlatılmıştır.

Tarımda Dijitalleşme Havza bazlı yapılan planlamalarda su kısıtının göz önüne alınarak üretim planlarının yapılması ve izlenebilirliğinin sağlanması kapsamında yeni teknolojiler ile elde edilen verilerden faydalanılarak bitki su tüketimine dayalı sulama, kuraklık ve verim tahmini çerçevesinde değerlendirilmesini sağlayacak farklı bitkilerde damla sulama yöntemi kullanılarak “Dijital Sulama Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi” projesi yürütülmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen iklim değişikliği ile ilgili çalışmalara su kaynaklarının geliştirilmesi ve korunması kapsamında kullanım öncelikleri dikkate alınarak projeler geliştirilmekte katkı ve katılım sağlanmaktadır. Bu hususta;

- Su arzının artırılması,
- Depolama kapasitesinin artırılması,



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- İçme-kullanma, sanayi ve tarımsal su temini,
- Atıksu arıtma tesisleriyle arıtılan suların tekrar kullanıma sunulması,
- Su talebinin azaltılması,
- Tarımsal sulamada su kaybının önüne geçen modern sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması,
- Akım tahmin ve baraj işletme çalışmaları,
- Su tahsisi (yeraltı ve yerüstü),
- Arazi toplulaştırması çalışmaları, sürdürülmektedir.